

Sygn. akt VI GC 1426/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 07 listopada 2018 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko **Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. na rzecz pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 917 złotych (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

Sygn. akt VI GC 1426/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 marca 2018 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 3 095 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 16 marca 2018 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w wyniku kolizji drogowej, która miała miejsce w dniu 19 stycznia 2018 roku, uszkodzeniu uległ pojazd marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Poszkodowany zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu, a na czas naprawy wynajął u powoda pojazd zastępczy. Za usługę najmu tego pojazdu przez okres 32 dni została wystawiona faktura o numerze (...) na łączną kwotę 10 455 złotych brutto (według stawki w kwocie 307,50 złotych brutto za dobę) obejmująca także koszt podstawienia auta do klienta w kwocie 307,50 złotych brutto i koszt odbioru auta od klienta w kwocie 307,50 złotych brutto.

Pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wypłacił tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego kwotę 7 360 złotych (za 32 dni według stawki w kwocie 230 złotych brutto za jeden dzień najmu pojazdu) odmawiając także zwrotu kosztów w pozostałym zakresie, tj. odnośnie podstawienia i odbioru pojazdu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 maja 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNC 2307/18 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. w sprzeciwie od powyższego orzeczenia wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że w dniu 02 lutego 2018 roku pozwany skierował do poszkodowanego pisemną ofertę informując go o możliwości najmu pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracującej z pozwanym oraz że w przypadku najmu pojazdu spoza oferty pozwanego stawka najmu będzie weryfikowana do kwoty 230 złotych brutto za dobę.

Nadto pozwany zakwestionował również legitymację czynną powoda do występowania w niniejszej sprawie, gdyż w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego w ogóle nie powstała wierzytelność, a tym samym poszkodowany nie mógł jej przenieść na powoda. Pozwany zakwestionował także roszczenie powoda w zakresie zwrotu kosztów podstawienia oraz odbioru pojazdu zastępczego wskazując, że poszkodowany mieszka w odległości około 30 kilometrów od G., a wypożyczalnie pojazdów zastępczych funkcjonujące na rynku przy podstawieniu pojazdu w takiej odległości nie pobierają z tego tytułu dodatkowych opłat. Pozwany wskazał także, że powód nie wykazał, z jakiego to miejsca pojazd został podstawiony, a tym samym ile faktycznie trzeba było pokonać kilometrów w celu dostarczenia pojazdu poszkodowanemu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 stycznia 2018 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do J. J. (1). Odpowiedzialność za tę szkodę ponosił właściciel pojazdu ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W..

niesporne

J. J. (1) zgłosił telefonicznie szkodę w Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.. W czasie rozmowy został poinformowany o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z tym ubezpieczycielem, na co się zgodził. Przedstawiciel ubezpieczyciela poinformował go wówczas, że ma oczekiwać na telefon od przedstawiciela wypożyczalni.

Następnego dnia przedstawiciel (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. skontaktował się z J. J. (1) wskazując, że otrzymał jego dane od Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W..

W dniu 20 stycznia 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. podstawiała J. J. (1) do miejsca zamieszkania w miejscowości S. (gmina L.) pojazd zastępczy marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i jeszcze tego samego dnia strony zawarły umowę najmu tego pojazdu zastępczego ustalając czynsz najmu w kwocie 250 złotych netto za dobę.

Zgodnie z § 6 umowy najemca zobowiązał się do zapłacenia wynajmującemu wynagrodzenia za usługę, tj. czynsz najmu za wynajem samochodu zastępczego wynikający z faktury VAT (punkt 4) stanowiący iloczyn stawki dziennej i liczby dni, przez które pojazd zastępczy pozostawał w posiadaniu najemcy (§ 2 umowy).

umowa najmu – k. 17 akt, protokół zdawczo – odbiorczy – k. 19 akt, upoważnienie – k. 21 akt, oświadczenie – k. 15-16 akt, zeznania świadka J. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 07 listopada 2018 roku – k. 76-78 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:41-00:17:20)

Pismem z datą w nagłówku „dnia 02 lutego 2018 roku” Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. poinformował poszkodowanego J. J. (1), że istnieje możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracujących z tym ubezpieczycielem oraz że stawki najmu podlegać będą weryfikacji do kwoty około 130 złotych brutto za dobę przy wynajmie pojazdu pięciosobowego i do kwoty 230 złotych brutto za dobę przy wynajmie pojazdu siedmioosobowego.

J. J. (1) w tym czasie korzystał już z pojazdu wynajętego od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

pismo z datą w nagłówku „dnia 02 lutego 2018 roku” – w aktach szkody, umowa najmu – k. 17 akt, protokół zdawczo – odbiorczy – k. 19, 20 akt, zeznania świadka J. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 07 listopada 2018 roku – k. 76-78 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:41-00:17:20)

J. J. (1) zwrócił wynajęty pojazd zastępczy w dniu 20 lutego 2018 roku. Zwrot pojazdu nastąpił w miejscu jego zamieszkania do rąk przedstawiciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

protokół zdawczo – odbiorczy – k. 20 akt, zeznania świadka J. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 07 listopada 2018 roku – k. 76-78 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:41-00:17:20)

W dniu 26 lutego 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wystawił J. J. (1) fakturę o numerze (...) na łączną kwotę 10 455 złotych brutto tytułem najmu pojazdu zastępczego marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przez okres 32 dób (po stawce w kwocie 250 złotych netto, tj. w kwocie 307,50 złotych brutto) oraz tytułem kosztów podstawienia pojazdu zastępczego i jego odbioru od klienta w kwocie po 307,50 złotych brutto (za każdą czynność).

faktura – k. 18 akt

W dniu 26 lutego 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. zawarł z J. J. (1) umowę cesji wierzytelności o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego, holowania oraz parkowania pojazdu uszkodzonego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 stycznia 2018 roku celem zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza wynikającej z faktury numer (...).

umowa cesji wierzytelności – k. 22 akt

Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wypłacił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w kwocie 7 360 złotych brutto uwzględniając 32 dni najmu pojazdu zastępczego i stawkę w kwocie 230 złotych brutto.

potwierdzenie przelewu – k. 28 akt, decyzja – k. 26-27 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zakresie, w jakim pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Odnośnie cenników załączonych przez powoda, to Sąd odmówił dania im wiary. Sąd zważył, że pochodzą one od wybranych przez powoda podmiotów oferujących najem pojazdów zastępczych, co przemawia za przyjęciem, iż powód przedstawił jedynie te cenniki, które stanowiły poparcie jego twierdzeń. Nie mogą one zatem stanowić obiektywnego dowodu na okoliczność wysokości stawek za najem pojazdów zastępczych stosowanych przez inne podmioty w okresie likwidacji przedmiotowej szkody na lokalnym dla uszkodzonego rynku, tym bardziej, że powód nie wykazał, aby wskazane tam ceny najmu pojazdów zastępczych pozostawały aktualne w okresie styczeń – luty 2018 roku.

Nie miała również istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy przedłożona przez powoda opinia biegłego sądowego sporządzona na potrzeby innego postępowania, albowiem zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1998 roku (sygn. akt I CKN 922/97) taka opinia złożona do akt sprawy nie ma charakteru dowodu z opinii biegłego sądowego, gdyż Sąd rozpoznający daną sprawę nie wydał uprzednio postanowienia w przedmiocie dopuszczenia tego dowodu, nie wyznaczył tego biegłego sądowego i nie określił mu przedmiotu i granic, w jakich ma się on wypowiedzieć. Takiej opinii przysługuje więc wyłącznie walor twierdzeń strony stanowiąc uzasadnienie jej stanowiska w sprawie. Jest to zasadne tym bardziej, że przedłożona w sprawie opinia dotyczyła badania przez

biegłego sądowego wysokości stawek obowiązujących w 2014 roku, podczas gdy w niniejszej sprawie najem pojazdu zastępczego miał miejsce znacznie później, bo w 2018 roku.

Dokonując rozstrzygnięcia niniejszej sprawy Sąd nie oparł się także na przedłożonych przez pozwanego umowach zawartych przez niego z wypożyczalnią pojazdów, w tym w zakresie stosowanych przez nie stawek za najem pojazdów zastępczych, z uwagi na ustalenie, że poszkodowany J. J. (1) nie uchybił obowiązkowi minimalizacji szkody, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia.

Sąd uwzględnił natomiast pozostałe zgromadzone w sprawie dokumenty, w tym znajdujące się w aktach szkody, albowiem ich autentyczność i wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, jak również Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd oparł się także – uznając je za wiarygodne i spójne – na zeznaniach świadka J. J. (1), w szczególności w zakresie, w jakim świadek ten wskazywał na okoliczności towarzyszące najmowi pojazdu zastępczego od powoda, w tym na okoliczność, że świadek będąc poinformowany telefonicznie w czasie zgłaszania szkody o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z tym ubezpieczycielem, wyraził na to zgodę. Świadek zeznał również, że przedstawiciel ubezpieczyciela poinformował go wówczas, że ma oczekiwać na telefon od przedstawiciela wypożyczalni i następnego dnia przedstawiciel powoda skontaktował się z nim wskazując, że otrzymał jego dane właśnie od pozwanego ubezpieczyciela.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 07 listopada 2018 roku Sąd oddalił wniosek powoda o zwrócenie się do wskazanych w pozwie podmiotów celem uzyskania ich oświadczenia co do wysokości stawek najmu stosowanych przez te podmioty oraz cennika świadczonych przez nie usług w zakresie wynajmu obowiązującego w styczniu 2018 w ramach OC sprawcy na terenie województwa (...) mając na uwadze, że powód nie wykazał, że występował do tych podmiotów o powyższe informacje i miał jakiegokolwiek trudności w ich samodzielnym uzyskaniu, tym bardziej, że powód przedłożył cenniki stosowane przez trzy z tych podmiotów (spośród sześciu) – S. R., D. G. i A. K.. Nadto Sąd miał na uwadze, że poszkodowany mieszkał w miejscowości S. (gmina L.), a zatem nie sposób uznać, że rynkiem lokalnym dla poszkodowanego był teren całego województwa (...) obejmującego przecież także swoim zasięgiem duże aglomeracje miejskie różniące się wielkością, liczebnością, czy też potencjałem w innych dziedzinach w porównaniu z ośrodkami na terenie gminy L., czy obejmującego tę gminę powiatu (...), a co rzutuje m. in. na wysokość cen najmu pojazdów zastępczych. Wreszcie wskazać należy, że ustalenie wysokości stawek najmu pojazdów zastępczych w ocenie Sądu wymagało wiadomości specjalnych zastrzeżonych dla biegłego sądowego, zaś żadna ze stron reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika o dopuszczenie i przeprowadzenie takiego dowodu nie wniosła.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 3 095 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 16 marca 2018 roku do dnia zapłaty, tytułem zapłaty pozostałej kwoty odszkodowania w postaci zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i zwrotu kosztów podstawienia i odbioru pojazdu.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa, kwestionował żądanie pozwu w zakresie wysokości stawki najmu, a także legitymacji procesowej powoda oraz zasadności i wysokości kosztów podstawienia pojazdu i jego odbioru od klienta.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że posiadanie przez strony legitymacji czynnej i biernej w procesie jest przesłanką zasadniczą, od której istnienia uzależniona jest możliwość uwzględnienia powództwa, a jej brak, zarówno w postaci czynnej, jak i biernej, prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo. Mając zatem powyższe na względzie zarzut strony pozwanej w przedmiocie braku legitymacji czynnej po stronie strony powodowej należało rozstrzygnąć w pierwszej kolejności, wskazując jednakże, iż zarzut ten nie jest zasadny.

Legitymacja procesowa to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie, przy czym literatura przedmiotu rozróżnia legitymację procesową czynną i bierną. Pierwsza z nich dotyczy strony powodowej i oznacza uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu, druga zaś dotyczy strony pozwanej i uzasadnia występowanie w procesie w charakterze pozwanego. Legitymacja procesowa jest więc uprawnieniem konkretnego podmiotu (legitymacja czynna) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi (legitymacja bierna) wpływające z prawa materialnego.

Z przedłożonych w sprawie dokumentów wynika, że w dniu 26 lutego 2018 roku powód zawarł z poszkodowanym J. J. (1) umowę cesji wierzytelności o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego, holowania oraz parkowania pojazdu poszkodowanego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 stycznia 2018 roku celem zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza wynikającej z faktury numer (...).

Pozwany podnosił natomiast, że powód nie wykazał, ażeby czynsz najmu został przez poszkodowanego uiszczony, co warunkowało zdaniem pozwanego powstanie wierzytelności będącej przedmiotem przelewu. Brak faktycznego uiszczenia czynszu najmu powodował więc, zdaniem pozwanego, że wierzytelność ta nie istniała w chwili zawarcia umowy przelewu wierzytelności i nie mogła być przedmiotem cesji.

W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że faktyczne poniesienie kosztów najmu pojazdu zastępczego nie jest warunkiem skutecznego domagania się zwrotu tych kosztów. Stanowisko to jest wynikiem analizy uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Wprawdzie Sąd Najwyższy wskazał, że „strata majątkowa powstaje dopiero z chwilą poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego”, ale nie można z tego wyprowadzić wniosku, że poszkodowany może domagać się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego tylko, jeżeli faktycznie poniósł te koszty poprzez zapłatę stosownej kwoty. Zauważyć bowiem należy, że przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego było to, czy osobie fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej w ogóle przysługuje refundacja kosztów najmu pojazdu zastępczego. Sąd Najwyższy wskazał, że co do roszczeń o naprawienie szkody powstałej bezpośrednio w pojeździe w orzecznictwie ukształtował się pogląd, iż naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, bo istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie. Analizując zaś, czy osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej może domagać się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego Sąd Najwyższy zaznaczył, że poszkodowanemu nie przysługuje roszczenie z tytułu samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu, a poszkodowany będzie miał roszczenie, jeżeli w związku z uzyskaniem pojazdu zastępczego w jego majątku powstanie uszczerbek. Poszkodowany musi wykazać, że faktycznie skorzystał z pojazdu zastępczego. Tak więc dochodzenie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego nie jest uzależnione od faktycznego opłacenia kosztów najmu pojazdu zastępczego, ale od wykazania uszczerbku w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego. Uszczerbek w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego powstaje zaś nie tylko w sytuacji opłacenia faktury za najem tego pojazdu, ale także wówczas kiedy jedynie została wystawiona ta faktura, bowiem w tej sytuacji w majątku powstają pasywa. Poszkodowany przedkładając fakturę za najem pojazdu zastępczego udowadnia, że w jego majątku powstał uszczerbek w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego.

W sytuacji cesji wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego skuteczne dochodzenie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego przez powoda będącego cesjonariuszem, który wynajął poszkodowanemu pojazd zastępczy, uzależnione jest zatem od wykazania, że poszkodowany wynajął pojazd zastępczy i jest zobowiązany do poniesienia kosztów z tym związanych. Dowodem wynajęcia przez poszkodowanego pojazdu zastępczego i powstania z tego tytułu pasywów w jego majątku jest faktura za najem pojazdu zastępczego. Poniesienie zaś przez poszkodowanego kosztu najmu pojazdu zastępczego nastąpiło poprzez przeniesienie na rzecz powoda wierzytelności przysługującej poszkodowanemu względem pozwanego z tytułu odszkodowania, w zakresie kosztów pojazdu zastępczego. Już bowiem samo powstanie wymagalnej wierzytelności o zapłatę czynszu najmu przysługującego wynajmującemu wobec poszkodowanego powoduje u tego ostatniego powstanie nowych lub zwiększenie się istniejących pasywów. Zwiększenie pasywów lub powstanie nowych jest niczym innym jak poniesieniem straty przez poszkodowanego w

rozumieniu art. 361 § 2 k.c. (tak np. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w wyroku z dnia 20 października 2015 roku, sygn. akt VIII Ga 162/15).

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. w wyniku przelewu wierzytelności cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim istniała w chwili zawarcia umowy o jej przeniesienie.

Jak podkreśla się w orzecznictwie i literaturze przedmiotu w wyniku przelewu wierzytelności przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 września 2001 roku, sygn. akt I CKN 379/00, LEX numer 52661). Cesjonariusz nabywa więc wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu, zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

Zgodnie z zawartą przez strony umową cesji przedmiotem przelewu była wierzytelność poszkodowanego J. J. (1) o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego, holowania oraz parkowania pojazdu poszkodowanego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 stycznia 2018 roku. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że zgodnie z zawartą przez strony umową najmu poszkodowany wobec powoda był zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia za usługę, tj. czynszu za wynajem pojazdu zastępczego, co wyraźnie wynika z treści § 6 ust. 4 umowy. Zobowiązanie to nie obejmowało zatem żadnych innych kosztów związanych z najmem pojazdu, w tym w postaci kosztów podstawienia pojazdu do klienta (poszkodowanego) i odbioru tego pojazdu od klienta (poszkodowanego).

Niezależnie od powyższego, wobec kwestionowania zasadności i wysokości tych kosztów przez pozwanego, powód wbrew rozkładowi ciężaru dowodu nie wykazał, w jaki sposób ustalona została wysokość tych kosztów ani jaka była podstawa do przyjęcia ryczałtu we wskazanej na fakturze wysokości (w kwocie 307,50 złotych brutto za każdą z czynności). Na tę okoliczność bowiem powód nie przedłożył ani cennika ani jakiegokolwiek innego dowodu, z którego wynikałoby, że poszkodowany był zobowiązany do zapłaty tych kosztów w tej właśnie wysokości. Dowodu na powyższą okoliczność nie może stanowić faktura numer (...) z dnia 26 lutego 2018 roku, jest ona bowiem jedynie dokumentem o charakterze rozliczeniowo – księgowym, z którego wynika, że powód wystawił na rzecz poszkodowanego fakturę z tytułu najmu pojazdu zastępczego za wskazany okres oraz z tytułu podstawienia pojazdu do klienta i odbioru pojazdu od klienta na łączną kwotę 10 455 złotych brutto. Sama jednakże okoliczność wystawienia faktury o powyższej treści, jak i okoliczność faktycznego podstawienia pojazdu zastępczego do miejsca zamieszkania poszkodowanego i jego odbioru z tego miejsca nie była sporna, co jednakże nie przesądza o tym, że wskazane z tego tytułu koszty były celowe i ekonomicznie uzasadnione, ale również stosowane za tego typu usługi przez inne wypożyczalnie w tym okresie na rynku lokalnym dla poszkodowanego. Wykazanie zaś tej okoliczności wymagało wiadomości specjalnych zastrzeżonych dla biegłego sądowego, zaś powód w tym zakresie nie przejawiał jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej.

Z powyższych zatem względów żądanie przez powoda zwrotu kosztów podstawienia pojazdu zastępczego poszkodowanemu i kosztów odbioru pojazdu zastępczego od poszkodowanego w łącznej kwocie 615 złotych brutto (2 x 307,50 złotych brutto) nie było zasadne.

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 i 4 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Jest to więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy lub na zasadzie ryzyka. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej sięga tak daleko, jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego, a wysokość świadczeń ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest determinowana wysokością zobowiązań odszkodowawczych ubezpieczającego. W

związku z tym odpowiedzialność odszkodowawcza ubezpieczyciela jest taka, do jakiej zobowiązany byłby sprawca szkody, gdyby to od niego powód domagał się naprawienia szkody.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła. W myśl § 2 niniejszego przepisu, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządono.

Przepis art. 361 § 2 kodeksu cywilnego statuuje zatem zasadę pełnego odszkodowania. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Jednocześnie naprawieniu podlega jedynie taka szkoda, która pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy. Wskazać przy tym należy, że korzystanie z rzeczy nie stanowi samoistnej wartości majątkowej i w każdym przypadku należy badać, czy pozbawienia możliwości korzystania z rzeczy wywołało uszczerbek majątkowy poszkodowanego.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż w majątku poszkodowanego J. J. (2) powstała szkoda majątkowa, której część stanowią koszty zasadnego wynajmu pojazdu zastępczego na czas dokonywanej naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji z dnia 19 stycznia 2018 roku. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż w sytuacji gdyby do kolizji de facto nie doszło, nie powstałyby dodatkowe koszty związane z najmem pojazdu zastępczego.

W niniejszej sprawie okres najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie był sporny, sporna pozostawała natomiast stawka czynszu najmu pojazdu zastępczego. Powód domagał się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego liczonych według stawki w kwocie 307,50 złotych brutto (250 złotych netto), pozwany zaś przyznał odszkodowanie przyjmując stawkę czynszu najmu w kwocie 230 złotych brutto, nadto wskazując, że poszkodowany J. J. (1) naruszył ciężący na nim obowiązek minimalizacji szkody poprzez wynajęcie pojazdu w wypożyczalni stosującej wyższe stawki aniżeli wskazane poszkodowanemu przez pozwanego, przy czym w ocenie Sądu zarzut ten uznać należało za nieuzasadniony.

Jak wynikało z zeznań świadka J. J. (1), poszkodowany zgłosił powodowi telefonicznie szkodę i w czasie rozmowy został poinformowany o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z tym ubezpieczycielem, na co się zgodził. Przedstawiciel ubezpieczyciela poinformował go wówczas, że ma oczekiwać na telefon od przedstawiciela wypożyczalni i następnego dnia przedstawiciel powoda skontaktował się ze świadkiem wskazując, że otrzymał jego dane od pozwanego ubezpieczyciela – Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.. Jednocześnie wskazywanym przez świadka powyższymi okolicznościami pełnomocnik pozwanego w osobie adwokata obecny w czasie przesłuchania świadka w żaden sposób nie zaprzeczył.

Nadto, jak wynikało z dokumentów dołączonych do akt szkody, poszkodowanemu została wysłana pisemna informacja, w której wskazano, że istnieje możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracujących z ubezpieczycielem, jak i poinformowano go, że stawki najmu podlegać będą weryfikacji do wysokości około 130 złotych brutto za dobę w przypadku wynajmu pojazdu pięcioosobowego i 230 złotych brutto za dobę w przypadku wynajmu pojazdu siedmioosobowego, przy czym informacja ta datowana jest na dzień 02 lutego 2018 roku, podczas gdy poszkodowany wynajął pojazd zastępczy już w dniu 20 stycznia 2018 roku.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku (sygn. akt III CZP 20/17) wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, objęte są odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione, tj. usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami i potrzebami poszkodowanego. Niemniej jednak zważyć należy, że w niniejszej sprawie pozwany zawiadomił poszkodowanego o możliwości wynajęcia pojazdu w wypożyczalniach współpracujących z pozwanym, na co pozwany zgodził się (a jednocześnie pozwany

nie wykazał, że już na tym etapie informował poszkodowanego o wysokości stawek czynszu najmu uwzględnianych w ustalaniu odszkodowania) i że zgodnie z poleceniem przedstawiciela pozwanego oczekiwał na kontakt z osobą wypożyczającą pojazdy, co nastąpiło i doprowadziło do zawarcia w dniu 20 stycznia 2018 roku umowy najmu. Jednocześnie dopiero pismem z dnia 02 lutego 2018 roku pozwany pisemnie poinformował poszkodowanego, że stawki najmu podlegać będą weryfikacji do wysokości około 130 złotych brutto za dobę w przypadku wynajmu pojazdu pięcioosobowego i 230 złotych brutto za dobę w przypadku wynajmu pojazdu siedmioosobowego.

A zatem w sytuacji, gdy poszkodowany otrzymał takie pismo, czy informacje w innej formie mając już zawartą umowę najmu z innym podmiotem, nawet za czynsz najmu wyższy niż oferowany przez ubezpieczyciela, nie ma w ocenie Sądu podstaw do tego, aby uznać, że zachowanie poszkodowanego było nieprawidłowe i przyczyniające się do powstania szkody, nieuzasadnione i zbyt daleko idące zaś byłoby wymaganie, ażeby np. poszkodowany rozwiązał wówczas zawartą już umowę najmu.

W tej sytuacji, zdaniem Sądu, powodowi przysługuje zwrot faktycznie poniesionych wydatków na najem pojazdu zastępczego, o ile stawki najmu wskazane przez powoda mieszczą się w ramach stawek występujących na lokalnym rynku.

W świetle powyższego to powód po myśli art. 6 k.c. powinien udowodnić, iż najem pojazdu przy zastosowaniu stawek za dobę w wysokości 307,50 złotych brutto był w tym konkretnym przypadku celowy i ekonomicznie uzasadniony oraz że są to stawki występujące powszechnie na rynku lokalnym dla poszkodowanego mającego miejsce zamieszkania w S. (gmina L.), albowiem to on wywodził z tej okoliczności korzystne dla siebie skutki prawne, zaś pozwany stawki w tej wysokości kwestionował (weryfikując je do kwoty 230 złotych brutto). Wskazać przy tym należy, że do udowodnienia zasadności wysokości stawki wskazanej przez powoda, tj. że jest ona stawką rynkową, niewątpliwie niezbędne było skorzystanie z wiadomości specjalnych, zaś powód w tym zakresie nie przejawiał jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej i nie wnosił o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na tę okoliczność. Nadto wskazać należy, że dowodu na rynkowość stawek czynszu najmu stosowanych przez powoda nie mogła stanowić ani faktura numer (...) z dnia 26 lutego 2018 roku, ani cenniki świadczonych przez wskazane przez powoda podmioty usług w zakresie wynajmu obowiązujące w styczniu 2018 w ramach OC sprawcy na terenie województwa (...) mając na uwadze, że poszkodowany zamieszkiwał w miejscowości S. (gmina L.), a zatem nie sposób uznać, że rynkiem lokalnym dla poszkodowanego był teren całego województwa (...) obejmującego także takie swoim zasięgiem duże aglomeracje miejskie, na co wskazano już w powyższej części uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, iż powód nie zdołał wykazać, ażeby pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. zobowiązany był do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego ponad uznaną przez ubezpieczyciela kwotę 7 360 złotych (stanowiącą iloczyn 32 dni okresu najmu pojazdu zastępczego oraz stawki w kwocie 230 złotych brutto), a zatem żądanie pozwu jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 822 § 1 i 4 k.c. w zw. z art. 6 k.c. stosowanych a contrario w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zasądając od powoda jako strony przegrywającej proces na rzecz pozwanego zwrot poniesionych przez niego kosztów procesu w kwocie 917 złotych (kwota 900 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kwota 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej). Na podstawie powyższych regulacji Sąd obciążył powoda kosztami procesu także w pozostałym zakresie (punkt trzeci wyroku).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 01 grudnia 2018 roku